Petőfi Sándor összes művei. Kritikai kiadás. Költemények 6.

2025/02/11
2025/01/31

A kötetet **2025. február 11-én** 17 órakor mutatjuk be az **Országos Idegennyelvű Könyvtárban.**

[1]

Az MNMKK OSZK és az Universitas Kiadó társkiadásában, a Magyar Kultúráért Alapítvány támogatásával megvalósult nemzeti klasszikusunk, **Petőfi Sándor versei kritikai kiadásának utolsó, 6. kötete.**

A kötet bemutatójának helyszíne:
az **Országos Idegennyelvű Könyvtár** [2] épülete

(1056 Budapest, Molnár utca 11.) [3],

időpontja pedig **2025. február 11., kedd 17 óra.**

A kerekasztal-beszélgetés résztvevői Fried István, Hargittay Emil, Hermann Róbert, Kecskeméti Gábor, Lipthay Endre, Szilágyi Márton.

Közreműködik Csörsz Rumen István.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Meghívó [4]
FB-esemény [5]

A kötet már kapható a nemzeti könyvtár könyvesboltjában. [6]

[7]Petőfi Sándor összes verses művének kritikai kiadása most érkezett el életének utolsó két évében, 1848-ban és 1849-ben született alkotásaihoz. Ezek között nemcsak a forradalom és szabadságharc eseményeire reflektáló, közismert lírai és agitációs költemények találhatók meg, hanem egy jelentős epikus mű is, *Az apostol*, amely Petőfi utolsó, nagy terjedelmű verses elbeszélése.

A kötet jegyzetei ezúttal is, akárcsak a sorozat korábbi köteteiben, alapos filológiai elemzésekkel, a versek keletkezési körülményeire és egykorú fogadtatására vonatkozó részletes információkkal gazdagítják az olvasást, miközben magyarázó jegyzetekkel segítik a művek mélyebb megértését.

Az 1973-ban indított, nagyszabású vállalkozás ezzel a kötettel ért a végéhez. A kézirat jelentős részét Kerényi Ferenc, a kiemelkedő Petőfi-kutató készítette el, aki 2008-ban hunyt el. A munkát végül Szilágyi Márton fejezte be, több mint másfél évtizeddel az előkészületek megkezdése után.

A kötet megjelenése lehetőséget adott arra is, hogy a Petőfi születésének 200. évfordulójára

született újabb kutatási eredményeket beépítsék a kiadásba. Így nemcsak Petőfi előtt tiszteleg, hanem azok előtt a kiváló filológusok előtt is, akik az elmúlt öt évtized során fáradhatatlanul dolgoztak a sorozat megvalósításán, de a befejezését már nem érhették meg.

A kötet kiadása jelentős lépés a hazai irodalomtörténeti kutatás számára, hiszen az 1848–1849-es versek gondos sajtó alá rendezése és jegyzetelése nemcsak az oktatás számára értékes, hanem a laikus olvasók számára is élvezetes és informatív olvasmányélményt kínál.

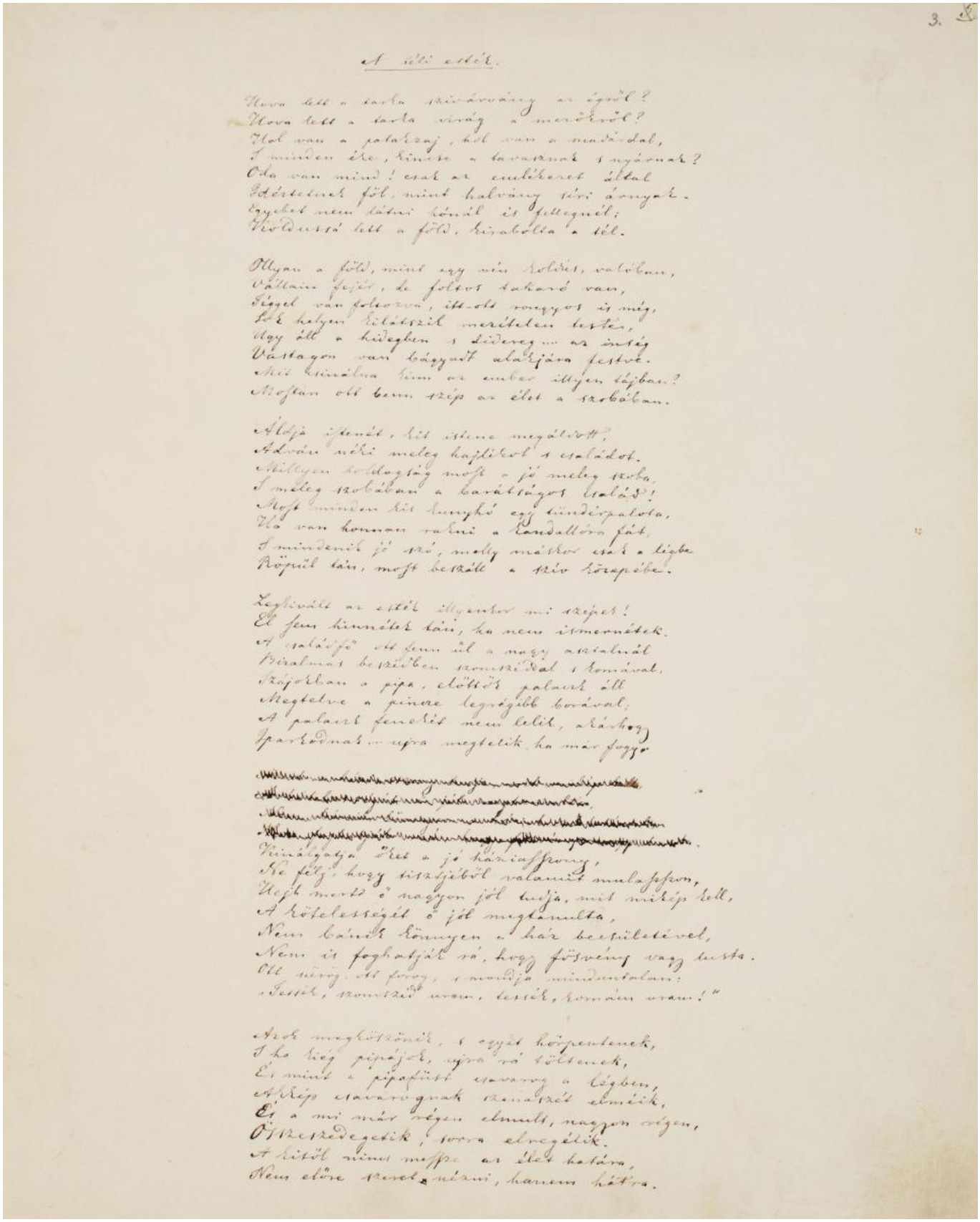

3.

A téli esték.

Hova lett a tarka rózsaváuny az égről?
Hova lett a tarka virág a mezőkről?
Hol van a galaczaj, hol van a madárdal,
S minden éke, kincse a tavasznak s nyárnak?
Oda van mind! csak az emlékezet által
Időztetnek föl, mint halványuló árnyak.
Egyebet nem látni: ködöt és felleget;
Földdurrá lett a föld, kirabolta a tél.

Olyan a föld, mint egy nincstelen koldus, valóban,
Vállain fejét, de foltot takaró van,
Ősszel van foltozva, itt-ott rongyot is még,
Sok helyen kilátszik meztelen teste,
Úgy áll a hidegben s szélverésben az ostáy
Vastagon van bőrgyapot alatrjára festve.
Mit csinálna kint az ember ilyen tájban?
Mostan ott benn szép az élet a szobában.

Álmja ifjuét, kit szíve megáldott?
Szivén nőki meleg kajtikot s családot.
Milyen boldogság most a jó meleg szoba,
S meleg szobában a barátságos család!
Most minden kis bunyhó egy tündérpalota,
Ha van honnan valmi a kandallóra fát,
S mindenik jó szó, melly másnak csak a lipbe
Rögtön tán, most betalál a szív közepébe.

Legkivált az estek illyentor mi szépek!
El sem jönnének tán, ha nem ismernének.
A családfő ott benn ül a nagy asztalnál
Piralmas beszédben szomszédal s komával,
Szájorban a pipa, előtte palank áll
Megtelve a pinze legrégibb borával;
A palank fenekét nem lelik, akárhogy
Igyekednek is ugyan megtelik, ha már fogy.

[illegible]
Kínálgatja őket a jó házigazda,
Ne félj, hogy tiszteből valamit mulasszon,
Mert mert ő nagyon jól tudja, mit mikép kell,
A kötelességét ő jól megtanulta,
Nem tánik könnyen a bor becsületével,
Nem is foghatjál rá, hogy fösvény vagy tuzta.
Ott nincs, ki forog, s mondja mindentalan:
"Tessék, szomszéd uram, tessék, komám uram!"

Arok megkötnek, s egyet körpentenek,
S ha kiég pipájok, újra rá töltenek,
És mint a pipafüst elszavog a légben,
A régi szavaroknak szomszédét elmélik,
És a mi már régen elmult, nagyon régen,
Összeszedegetik, sorra elregélik.
A kitől nincs messze az élet határa,
Nem előre szeret nézni, hanem hátra.

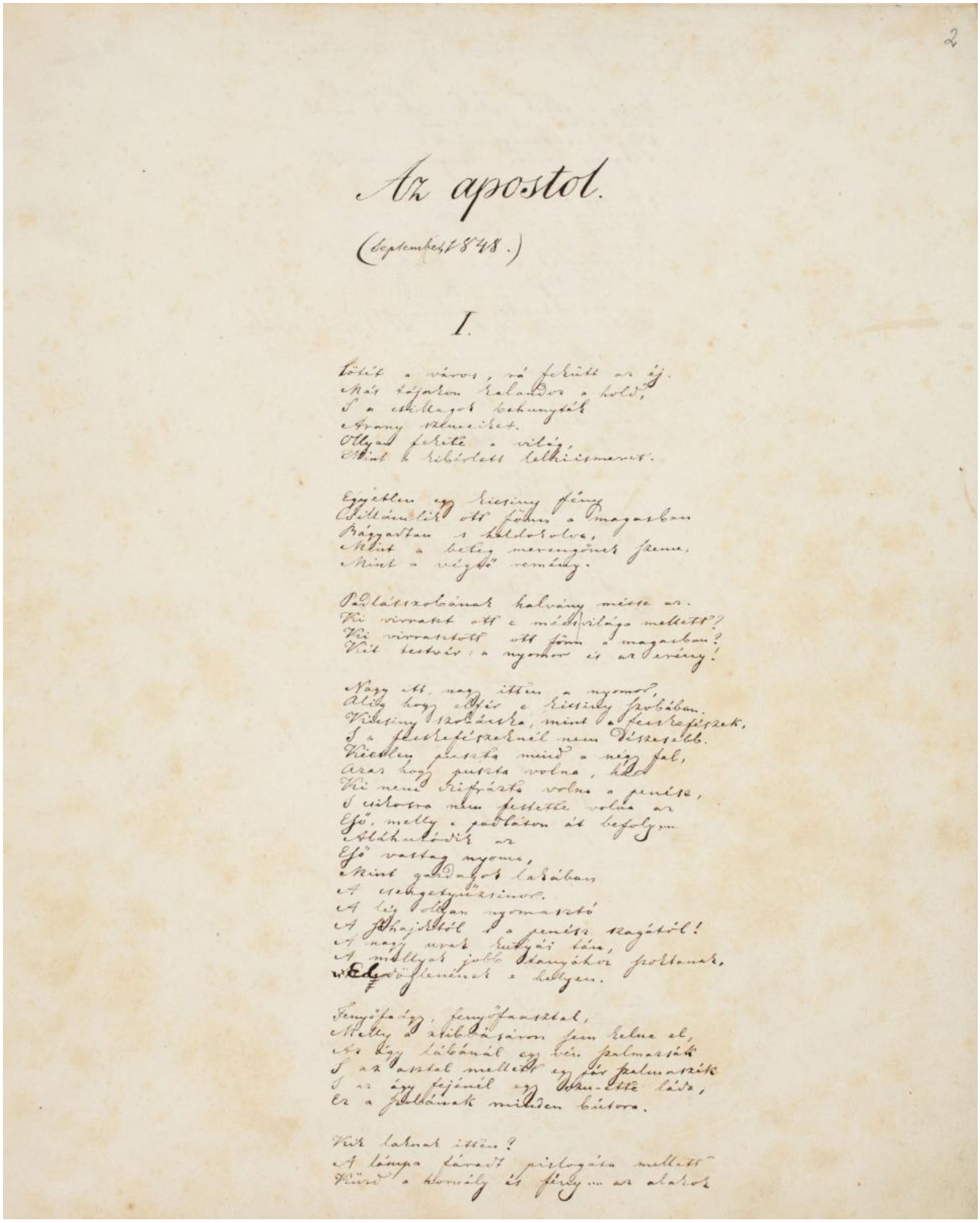

2

Az apostol.

(September 1848.)

I.

Tötét a város, rá fekütt az éj.
Más tájakon kalandoz a hold,
S a csillagok behunyták
Arany szemeiket.
Ollyan fekete a világ,
Mint a kibérlett lelkiismeret.

Egyetlen egy kicsiny fény
Csillámlik ott fönn a magasban
Bágyadtan s haldokolva,
Mint a beteg merengőnek szeme,
Mint a végső remény.

Padlásszobának halvány mécse az.
Ki virraszt ott e mécsvilága mellett?
Ki virrasztott ott fönn a magasban?
Két testvér: a nyomor és az erény!

Nagy itt, nagy itten a nyomor,
Alig hogy elfér e kicsiny szobában.
Kicsiny szobácska, mint a fecskefészek,
S a fecskefészeknél nem díszesebb.
Kicsilen puszta mind a négy fal,
Azaz hogy puszta volna, ha
Ki nem kifrázta volna a penész,
S csikosra nem festette volna az
Eső, melly a padláton át befolyn...
Aláhulódik az
Eső vastag nyomu,
Mint gazdagok lakában
A csengetyűzsinor.
A lég ollyan nyomasztó
A sóhajoktól s a penész szagától!
A nagy urak kutyái tán,
A mellyek jobb tanyához szoktanak,
Ebdöglenének e helyen.

Fenyőfaágy, fenyőfaasztal,
Melly a zsibbásáron sem kelne el,
Az ágy lábánál egy vén szalmazsák
S az asztal mellett egy pár szalmaszék
S az ágy fejénél egy ozu-ette láda,
Ez a szobának minden bútora.

Kik laknak itten?
A lámpa fáradt pislogása mellett
Küzd a homály és fény... az alakok

[9]

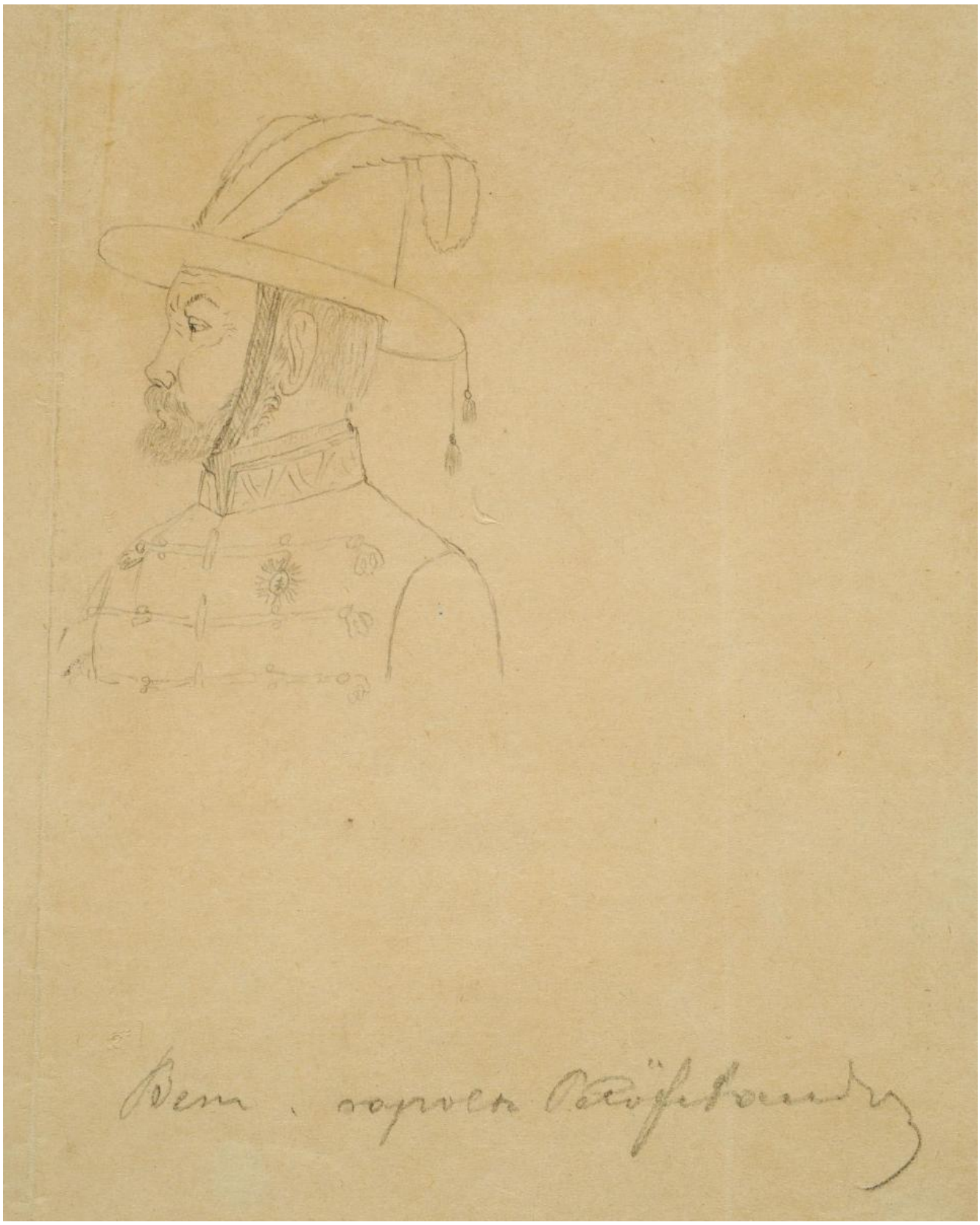

[10]

12.

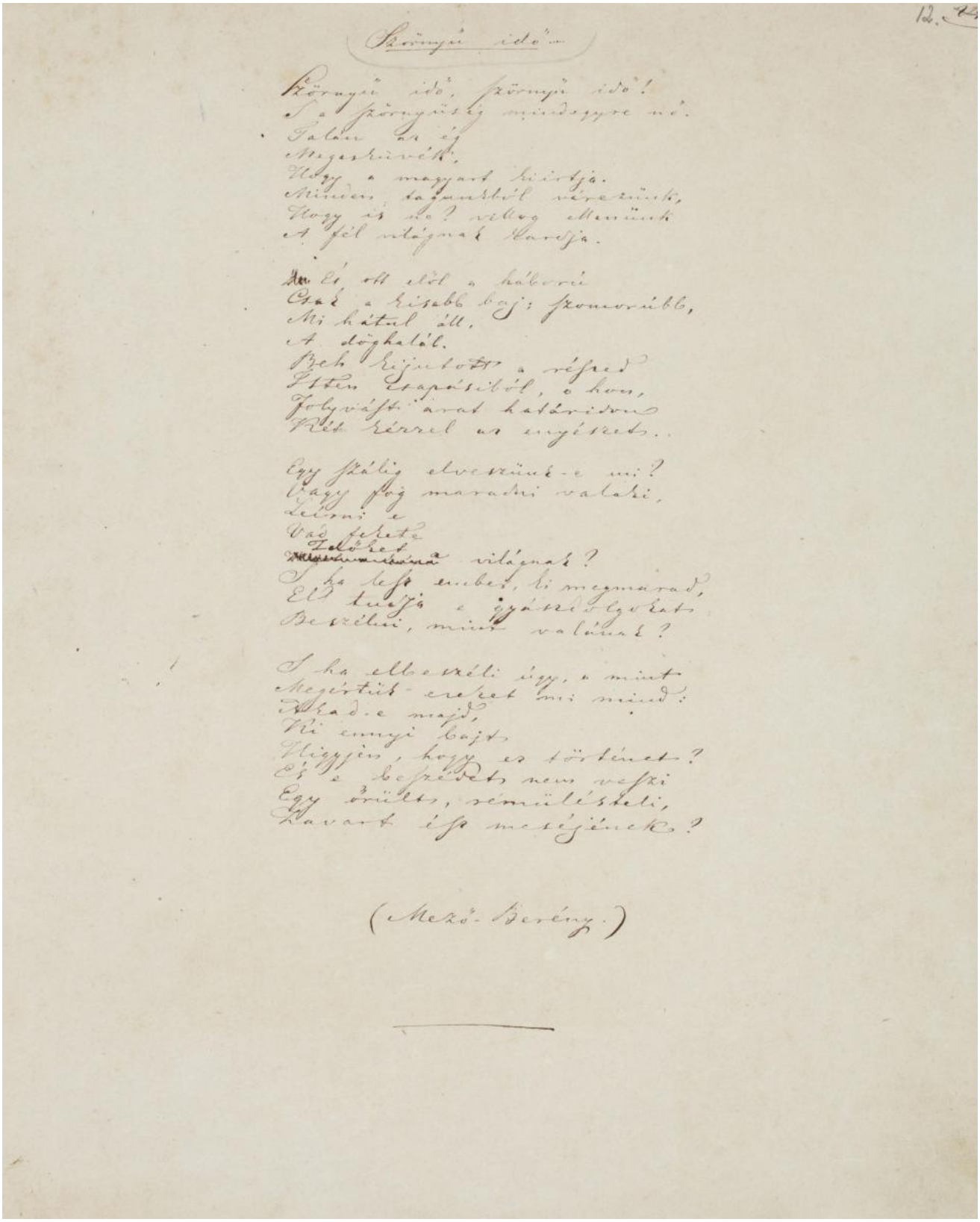

Szörnyű idő.

Szörnyű idő, szörnyű idő!
S a szörnyűség mindegyre nő.
Talán az ég
Megeskűvék,
Hogy a magyart kiirtja.
Minden tagunkból vérezünk,
Hogy is ne? villog ellenünk
A fél világnak kardja.

És ott elől a háború
Csak a kisebb baj; szomorúbb,
Mi hátul áll,
A döghalál.
Beh kijutott a résped
Isten csapásiból, o hon,
Folyvást arat határidon
Két kézzel az enyészet.

Egy szálig elveszünk-e mi?
Vagy fog maradni valaki,
Leírni e
Vad fekete
Időket a világnak?
S ha lesz ember, ki megmarad,
El tudja e gyászdolgokat
Beszélni, mint valának?

S ha elbeszéli úgy, a mint
Megértük ezeket mi mind:
Akad-e majd,
Ki ennyi bajt
Higyjen, hogy ez történet?
És e beszédet nem veszi
Egy őrült, rémülésteli,
Zavart ész meséjének?

(Mező-Berény.)

[11]

2025/02/11 - 16:52

Forrás webcím: https://oszk.hu/rendezvenyek/petofi-sandor-osszes-muvei-6-kritikai-kiadas-konyvbemutato_250211

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Petofi-kritikai-kiadas_6_konyvbemutato_250211_FB_final.jpg
[2] http://oik.oszk.hu
[3] https://www.google.hu/maps/place/Orsz%C3%A1gos+Idegennyelv%C5%B1+K%C3%B6nyvt%C3%A1r/@47.490209,19.0510711,17z/data=!3m1!4b1!4m6!3m5!1s0x4741dc45c4cbb823:0xc0cafe03ff4f37d4!8m2!3d47.490209!4d19.053646!16s%2Fg%2F120qwcsl?hl=hu&entry=ttu&g_ep=EgoyMDI1MDEyOC4wIKXMDSoASAFQAw%3D%3D
[4] https://oszk.hu/sites/default/files/Petofi-kritikai-kiadas_6_konyvbemutato_250211_meghivo_final.jpg
[5] https://www.facebook.com/events/652964087259661
[6] https://oszk.hu/kiadvany/petofi-sandor-osszes-muvei-kritikai-kiadas-6-koltemenyek
[7] https://jelesnapok.oszk.hu/hu/jimages/petofi_sandor_barabas_miklos_metszeterol_keszult_fotokopia
[8] https://copia.oszk.hu/poem/a-teli-estek/
[9] https://copia.oszk.hu/poem/az-apostol/
[10] https://copia.oszk.hu/poem/bem/
[11] https://copia.oszk.hu/poem/szornyu-ido/
[12] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[13] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/rendezvenyek